Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	6Co/340/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1108233125
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Martin Murgaš
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2015:1108233125.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Branislava Krála a JUDr. Dariny Kuchtovej v právnej veci žalobcu: B.. K. L., bytom Č. V. Č.. XX, R., zast. advokátkou JUDr. Michaelou Törökovou, ul. 29. augusta č. 5, Bratislava, proti žalovanému: SHANGHAI, s.r.o., Prievozská ul. č. 14/a, Bratislava, zast. advokátom JUDr. Štefanom Čakvárim, Vazovova ul. č. 9/A, Bratislava, o 1.863,70 eur s prísl. a o určenie, že žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 19. decembra 2012, č. k. 8C/230/2008- 258, pomerom hlasov 3:0, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.560,- eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody, sumu 182,83 eur s príslušenstvom z titulu bolestného a vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.
Vo zvyšku sa napadnutý rozsudok z r u š u j e a vec sa v tomto rozsahu v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.560,- eur z titulu náhrady škody, 182,23 eur z titulu bolestného s 9 % úrokmi z omeškania zo sumy 1.560,- eur a zo sumy 182,23 eur od 11.08.2009 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd prvého stupňa žalobu zamietol a o trovách konania nerozhodol s tým, že o nich rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca dňa 11.10.2007 za účelom absolvovania pracovného obeda navštívil spolu s B.. Ľ. T. reštauráciu R. Q. na W. U.. H. R.. Túto reštauráciu prevádzkuje žalovaný. Žalobca si objednal ostrokyslú polievku, hovädzie chop-suey na pikantný spôsob s ryžou a kolu. Pri konzumácii hlavného jedla žalobca zahryzol do tvrdého predmetu, zacítil bolesť a z úst si vytiahol 3 kusy bieleho porcelánu. V dôsledku toho došlo u žalobcu k zlomenine anatomickej korunky zuba (stredný rezák vľavo) až do subalveolárneho priestoru s otvorením dreňovej dutiny. Žalobca požadoval náhradu škody na zdraví pozostávajúcej z finančných prostriedkov, ktoré zaplatil za stomatologické ošetrenie poškodeného zuba. Žalovaný namietal výšku škody. Žalobca výšku škody preukazoval znaleckým posudkom G.. B. G., D.. Č.. XX/XXXX, ktorý bol podaný mimo konania na požiadanie žalobcu. Z tohto znaleckého posudku a z tvrdení samotného žalobcu (tabuľka na č. l. 237) súd prvého stupňa ustálil, že náklady spojené s liečením poškodeného zuba predstavovali 1.560,- eur. Žalovaný podľa súdu prvého stupňa nepreukázal, že by ktorýkoľvek stomatologický úkon, ktorý bol súčasťou liečenia poškodeného zuba, bol nadbytočný alebo nepotrebný. Zo stanoviska zdravotnej poisťovne Dôvera vyplynulo, že stomatologické ošetrenie dentálnymi implantátmi patrí medzi

nadštandardné liečebné postupy a nehradí ho žiadna zdravotná poisťovňa. Vzhľadom na to súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloba je dôvodná v časti náhrady škody vo výške 1.560,- eur pozostávajúcej z nákladov spojených s liečením (§ 449 ods. 1 Obč. zák.). Súd prvého stupňa zaujal stanovisko, že žalovaný za škodu zodpovedá v zmysle § 420a ods. 1 Obč. zák., teda ide o škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou. Žalovaný sa zodpovednosti za škodu nezbavil, pretože škoda nebola spôsobená neodvrátiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke (§ 420a ods. 3 Obč. zák.). S poukazom na tieto závery súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.560,- eur z titulu náhrady škody. Žalobca sa ďalej domáhal zaplatenia bolestného vo výške 182,23 eur. Pokiaľ ide o tento nárok súd prvého stupňa vychádzal zo znaleckého posudku znalca G.. B. G., D.., ktorý v znaleckom posudku ohodnotil bolestné počtom bodov 15, čomu zodpovedá bolestné vo výške 182,23 eur. Vzhľadom na to súd prvého stupňa žalobe aj v tejto časti vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 182,23 eur z titulu bolestného. Žalobca ďalej uplatnil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 121,49 eur vyplývajúcej zo znaleckého posudku G.. B. G., D.. Súd prvého stupňa ohľadom tohto nároku poukázal na to, že znalec ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia, resp. trvalé následky úrazového mechanizmu počtom bodov 0 s tým, že tento nulový počet bodov zvýšil v zmysle § 10 ods. 4 vyhl. č. 437/2004 Z.z. na 10 bodov. Súd prvého stupňa uviedol, že posudzujúci lekár môže náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť iba v prípade, ak „primárne určená položka sťaženia spoločenského uplatnenia je vôbec bodovo ohodnotená“. Keďže znalec položku II 288 - strata jedného zuba v dôsledku úrazu ohodnotil 0 bodmi, nie je možné toto nulové bodové ohodnotenie zvýšiť. Vzhľadom na tieto závery súd prvého stupňa žalobu v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 121,49 eur zamietol. Napokon sa žalobca domáhal určenia, že žalovaný neoprávnene zasiahol do jeho osobnostných práv a zaplatenia sumy 1.000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 11 a nasl. Obč. zák. (ochrana osobnosti). Súd prvého stupňa zaujal nasledovné stanovisko: „Skutočnosť, ktorú navrhovateľ v návrhu definuje ako zásah, a to, že dňa 11.10.2007 v priestoroch reštauračného zariadenia na W. U. Č.. X H. R. odporca spôsobil navrhovateľovi zlomeninu anatomickej korunky zuba č. 21, nie je možné považovať z hľadiska koncepcie inštitútu ochrany osobnosti podľa ust. § 11 a nasl. Obč. zák. za zásah do osobnostných práv navrhovateľa. I v prípade, ak by táto skutočnosť bola považovaná za zásah do práva na zdravie navrhovateľa, tak má súd za to, že nedošlo zo strany odporcu k neoprávnenému zásahu.“ S poukazom na to súd prvého stupňa žalobu zamietol i v časti určenia, že žalovaný neoprávnene zasiahol do osobnostných práv žalobcu a v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch 1.000,- eur. O trovách konania súd prvého stupňa nerozhodol (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca a napadol ním výrok, ktorým bola žaloba zamietnutá. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo aby ho v tejto časti zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Pokiaľ ide o výrok, ktorým súd prvého stupňa žalobu zamietol v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, žalobca namietol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je dostatočné a presvedčivé. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že súd prvého stupňa nespochybnil dôvodnosť tohto nároku čo do základu a vyjadril iba subjektívne pochybnosti o správnosti znaleckého posudku, ktorým znalec bodovo ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd prvého stupňa tak konal v rozpore so zásadou materiálnej pravdy, čím žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom. Odvolanie čo do výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu o ochranu osobnosti (určovaciu žalobu a žalobu o zaplatenie 1.000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch) žalobca odôvodnil poukazom na zák. č. 152/1995 Z.z. a na zák. č. 355/2007 Z.z. Z týchto právnych predpisov podľa žalobcu vyplýva, že došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv, konkrétne do jeho práva na zdravie. Žalovaný porušil zák. č. 152/1995 Z.z., zák. č. 355/2007 Z.z. a tiež vyhl. č. 533/2007 Z.z. Personál reštauračného zariadenia si musí počínať tak, aby pokrmy podávané stravníkom nespôsobili poškodenie zdravia. Ak teda bolo žalobcovi podané jedlo, v ktorom sa v ryži nachádzali úlomky z inej časti riadu (tiež bielej farby), ktoré si žalobca pre farebnú rovnorodosť nevšimol a pri konzumácii pokrmu došlo k poškodeniu jeho zdravia, došlo zo strany žalovaného k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na zdravie, ktoré je chránené ustanovením § 11 a nasl. Obč. zák. Súd prvého stupňa nevzal do úvahy podanie žalobcu z 27.07.2009, v ktorom žalobca uviedol, aký vplyv mal neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv na rôzne oblasti jeho života. Ďalej žalobca v odvolaní namietol, že napadnutý rozsudok je v zamietajúcej časti nedostatočne odôvodnený.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie aj žalovaný a napadol ním výrok, ktorým bolo žalobe vyhovené. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne. Namietol, že v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že by k poškodeniu zdravia žalobcu došlo tak, ako to žalobca uvádza v žalobe. Proti sebe tu stoja dve skupiny dôkazov

a to na jednej strane výpoveď žalobcu a svedka B.. T. a na druhej strane výpoveď svedka J. a čestné prehlásenie konateľa žalovaného J. M.. Za tejto dôkaznej situácie nemožno podľa žalobcu dospieť k záveru, že by žalobca uniesol dôkazné bremeno. Pri reálnom spôsobe konzumácie ryže sa nepoužívajú predné zuby a preto konzumáciou ryže, v ktorej sa mal nachádzať kúsok bieleho porcelánu, ani nemohlo dôjsť k poškodeniu chrupu žalobcu. Okrem toho, je nepravdepodobné, aby si žalobca neponechal kusy porcelánu údajne sa nachádzajúce v ryži ako dôkaz tvrdeného incidentu a dokonca ani nepožiadal personál reštaurácie o spísanie záznamu o úraze. Žalobca si neuplatnil právo vyplývajúce zo zodpovednosti za vady v prekluzívnej lehote uvedenej v § 626 ods. 2 Obč. zák. S týmto tvrdením žalovaného sa súd prvého stupňa nevysporiadal.
Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je sčasti vecne správny.
Vzhľadom na odvolacie námietky žalovaného odvolací súd v prvom rade preskúmal záver súdu prvého stupňa, že bol preukázaný základ nároku, t. j. že k predmetnému úrazu došlo tak, ako to tvrdil žalobca, teda dňa 11.10.2007 pri konzumácii jedla v reštaurácii R. Q.. Súd prvého stupňa vychádzal z výpovede samotného žalobcu a z výpovede svedka B.. Ľ. T., ktorý bol dňa 11.10.2007 prítomný v spomenutej reštaurácii spolu so žalobcom - obedoval s ním. Tvrdenia žalobcu potvrdzuje i záznam o poskytnutí lekárskej prvej pomoci zo 04.03.2008 (č. l. 22), v ktorom stomatológ G.. G. H. uviedla, že žalobca bol dňa 11.10.2007 ošetrený s diagnózou: Pozdĺžna fraktúra klin. Korunky črepinou v jedle - zub 21. Tvrdenia žalobcu nepriamo potvrdzuje i výpoveď svedkyne L. L. - manželky žalobcu a svedka B.. D. D.. Na druhej strane z výpovede svedka Q. J. vyplynulo iba to, že zamestnanci reštaurácie mu o predmetnom incidente nič nepovedali, on sám pri ňom prítomný nebol. Aj z čestného prehlásenia konateľa žalovaného J. M. (č. l. 177) vyplýva iba to, že mu nikto zo zamestnancov reštaurácie neoznámil, že by dňa 11.10.2007 došlo k sťažnosti na podávané jedlá. Vzhľadom na túto dôkaznú situáciu je odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa toho názoru, že žalobca uniesol dôkazné bremeno a preukázal teda, že k predmetnému úrazu došlo tak, ako to tvrdil v žalobe. Neexistuje žiadny dôvod domnievať sa, že žalobcove tvrdenia sú účelové a že teda k predmetnému úrazu došlo inde, resp. iným spôsobom.
Predmetom konania nie sú práva zo zodpovednosti za vady pri predaji tovaru v obchode. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody na zdraví a nároky vyplývajúce z neoprávneného zásahu do osobnostných práv v zmysle § 11 a nasl. Obč. zák. Preto neobstojí poukaz žalovaného na ust. § 626 ods. 2 Obč. zák. Argument žalovaného, že k úrazu nemohlo dôjsť, pretože pri konzumácii ryže sa nepoužívajú predné zuby, považuje odvolací súd za absurdný.
V konaní teda bolo preukázané, že žalobca utrpel úraz v dôsledku toho, že v jedle, ktoré konzumoval v predmetnej reštaurácii, sa nachádzali úlomky porcelánu. Za škodu, ktorá tým žalobcovi vznikla, žalovaný zodpovedá podľa § 421a ods. 1 Obč. zák. Škoda totiž bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja, resp. veci (v tomto prípade porcelánového riadu použitého pri príprave pokrmu pre žalobcu), ktorá bola použitá pri plnení záväzku. Pri poskytovaní služieb verejného stravovania sú napr. stolné riady, príbory, stôl, na ktorom je prestreté, i stolička, na ktorej zákazník sedí, vecami, ktoré boli použité pri poskytovaní služby v zmysle ustanovenia § 238 Obč. zák. (teraz § 421a Obč. zák.). Ak je vadnosť niektorej z takýchto vecí príčinou vzniku škody poškodeného, bola tu škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe veci použitej pri poskytovaní služby (§ 238 Obč. zák., teraz § 421a Obč. zák.; viď R 15/1986). Ide o absolútnu objektívnu zodpovednosť, ktorej sa nemožno zbaviť. Osoba plniaca záväzok zodpovedá za škodu, i keď sa postupovalo presne podľa návodu, podľa súčasného stavu vedy a techniky, lege artis a pod. Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu podľa tohto ustanovenia nie je zavinenie a ani protiprávny úkon. Rozhodujúce je, či účinky prístroja alebo inej použitej veci, ktoré viedli ku škodnej udalosti, vyplývajú z povahy tejto veci, a to bez ohľadu, či sa vyskytujú pravidelne alebo iba ojedinele. K porušeniu vyhl. č. 533/2007 Z.z. nemohlo dôjsť už len z toho dôvodu, že táto vyhláška nadobudla účinnosť až dňa 01.12.2007, teda až po predmetnom úraze. Porušenie právnej povinnosti vyplývajúcej zo zák. č. 152/1995 Z.z. by prichádzalo do úvahy iba v prípade, ak by ku škode došlo v dôsledku zdravotnej závadnosti jedla konzumovaného žalobcom. Samotné jedlo konzumované žalobcom však zdravotne závadné nebolo a ani sám žalobca to netvrdil.
Pokiaľ ide o výšku škody na zdraví žalobcu, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že škoda na zdraví pozostáva z preukázaných nákladov spojených s liečením zuba žalobcu vo výške 1.560,- eur a z bolestného vo výške 182,93 eur. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (str. 11, 12, 13 odôvodnenia). Samotný žalovaný v odvolaní nespochybnil výšku týchto nárokov žalobcu.
Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.560,- eur s prísl. z titulu náhrady škody na

zdraví a vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 182,93 eur s prísl. z titulu bolestného. K priznaným úrokom z omeškania odvolací súd dodáva, že žalovaný v odvolaní nespochybnil správnosť ich výšky a ani správnosť stanovenia počiatku omeškania.
Žalobca uplatnil aj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. V zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z.z. v znení platnom ku dňu 11.10.2007 sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 4 ods. 2 prvá veta zák. č. 437/2004 Z.z.). Znalec G.. B. G., D.. v znaleckom posudku č. XX/XXXX (č. l. 53) ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 0 a toto bodové ohodnotenie zvýšil podľa § 10 ods. 4 na 10 bodov. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že zvýšenie bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z.z. prichádza do úvahy iba v prípade, ak v lekárskom posudku je vôbec bodovo ohodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia; ide o základné bodové ohodnotenie, ktoré možno primerane zvýšiť za podmienok uvedených v § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z.z. Logicky nemožno zvýšiť neexistujúce bodové ohodnotenie.
Nad rámec uvedeného odvolací súd zlomenina anatomickej korunky zuba 21 (stredný veľký rezák vľavo) do subalveolárneho priestoru s otvorením dreňovej dutiny je síce nepríjemný úraz, ale toto poškodenie zdravia žalobcu rozhodne nemá preukázateľne nepriaznivé následky pre jeho životné úkony, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Po nasadení implantátu sa totiž žalobca môže bez akýchkoľvek obmedzení plnohodnotne zapojiť do pracovného, spoločenského, kultúrneho, prípadne športového života. Jeho podanie z 27.07.2009 (č. l. 61), na ktoré poukazoval v odvolaní, je toho dôkazom.
Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. aj vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.
V rámci jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby existujú jednotlivé dielčie osobnostné práva, ktoré zabezpečujú občianskoprávnu ochranu jednotlivých typických hodnôt osobnosti fyzickej osoby. Generálna klauzula § 11 Obč. zák. uvádza z jednotlivých dielčích osobnostných práv aj právo na ochranu života a zdravia. Uplatnenie nároku z titulu neoprávneného zásahu do práva na život a zdravie v zmysle § 11 a nasl. Obč. zák. nedoplňuje a nerozširuje rozsah náhrady škody. Ide o celkom samostatné nároky.
Vzhľadom na to sa odvolací súd nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že „skutočnosť, ktorú navrhovateľ v návrhu definuje ako zásah, a to že dňa 11.10.2007 v priestoroch reštauračného zariadenia na W. U. Č.. X H. R. odporca spôsobil navrhovateľovi zlomeninu anatomickej korunky zuba č. 21, nie je možné považovať z hľadiska koncepcie inštitútu ochrany osobnosti podľa ustanovenia § 11 a nasl. Obč. zák. za zásah do osobnostných práv navrhovateľa.“
Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti ochrany osobnosti, teda v časti, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že žalovaný neoprávnene zasiahol do osobnostných práv žalobcu a to do práva na zdravie a zaplatenia 1.000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Obč. zák. a podľa ods. 2 tohto ustanovenia vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Predpokladom vzniku zodpovednosti za zásah do osobnostných práv fyzickej osoby je neoprávnenosť tohto zásahu. Neoprávneným je taký zásah, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, t. j. s právnym poriadkom. V konaní bolo preukázané, že žalobca zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi v zmysle § 421a ods. 1 Obč. zák. I keď predpokladom zodpovednosti za škodu podľa tohto ustanovenia nie je porušenie právnej povinnosti a ani zavinenie, zásah do práva žalobcu na zdravie treba považovať za neoprávnený (ťažko si možno predstaviť oprávnený zásah do práva na zdravie). To však neznamená, že žalobcovi vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Obč. zák.. Zatiaľ totiž žalobca nepreukázal, že morálna satisfakcia ako primárna forma zadosťučinenia vo forme určenia, že žalovaný neoprávnene zasiahol do osobnostných práv žalobcu, sa ukazuje preukázateľne ako nepostačujúca. Nedostatočnosť morálnej satisfakcie musí byť z hľadiska intenzity, trvania, rozsahu nepriaznivých dôsledkov na postavení dotknutej fyzickej osoby vždy bezpečne zistená.
V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne o trovách prvostupňového i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.